

Οι Βρυξέλλες ετοιμάζουν αντίμετρα

Πώς σκέφτεται να απαντήσει η Ε.Ε. στους νέους δασμούς που επέβαλε σε ευρωπαϊκά προϊόντα η κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ

Του **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΕΤΑΙΟΥ**

Ανταπόκριση, Βρυξέλλες

Σε πυρετώδη διαδικασία καθορισμού και εφαρμογής των αντιμέτρων βρίσκεται η Ε.Ε., σε απάντηση στους νέους δασμούς που επέβαλε την Τετάρτη η κυβέρνηση του Αμερικανού Προέδρου **Ντόναλντ Τραμπ** σε ευρωπαϊκά προϊόντα. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει συγκεκριμένα βήματα και χρονοδιαγράμματα, με στόχο την προστασία των ευρωπαϊκών συμφερόντων και την εκκίνηση των διαπραγματεύσεων για την αποφυγή της κλιμάκωσης της εμπορικής σύγκρουσης. Τα μέτρα, με βάση την πρόταση της Κομισιόν, αναμένεται να ψηφιστούν από τις χώρες-μέλη στις 9 Απριλίου.

Η Κομισιόν έχει ήδη προτείνει ένα γενικό πλαίσιο για την επιβολή δασμών σε αμερικανικά προϊόντα συνολικής αξίας έως και 26 δισ. ευρώ. Αυτά τα αντίμετρα είχαν αρχικά σχεδιαστεί σε δύο φάσεις: **▶ Πρώτη φάση:** Αναμένεται να τεθούν σε ισχύ στις 15 Απριλίου του 2025 και περιλαμβάνουν την επαναφορά δασμών σε προϊόντα όπως τζιν, μοτοσικλέτες Harley-Davidson και άλλα καταναλωτικά αγαθά, συνολικής αξίας περίπου 4,5 δισ. ευρώ. Τα αγαθά αυτά είναι στοχευμένα, σύμφωνα με πηγές στις Βρυξέλλες, ώστε να πλήξουν εμβληματικά προϊόντα για τους Ρεπουμπλικανούς.

▶ Δεύτερη φάση: Προγραμματίζεται για τα μέσα Μαΐου του 2025 και στοχεύει σε επιπλέον αμερικανικά προϊόντα, αυξάνοντας τη συνολική αξία των αντιποίνων. Αυτή η καθυστέρηση αποσκοπεί στην παροχή περισσότερου χρόνου για διαπραγματεύσεις με τις ΗΠΑ και στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

Στις Βρυξέλλες εξηγούν ότι τα τελικά μέτρα που προετοιμάζει η πρόταση της Κομισιόν, μετά την ενδελεχή ανάλυση των επιπτώσεων των δασμών του Τραμπ, θα είναι αναλογικά, στοχευμένα και σταδιακά, ενώ παράλληλα η Ε.Ε. θα συνεχίσει να ζητά επαναδιαπραγμάτευση με την Ουάσινγκτον.

Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό think tank Bruegel,

υπάρχουν τρεις κύριες επιλογές για την Ε.Ε. όσον αφορά την αντίδρασή της:

▶ Μη αντίποινα και διαπραγμάτευση: Η Ε.Ε. θα μπορούσε να επιλέξει να μην προβεί σε αντίποινα, εστιάζοντας αντ' αυτού σε διαπραγματεύσεις για μειώσεις ή απαλλαγές δασμών, προσπαθώντας παράλληλα να περιορίσει τις επιπτώσεις μέσω νομισματικής πολιτικής. Αυτή η προσέγγιση έχει το πλεονέκτημα των μικρότερων οικονομικών επιπτώσεων, αλλά ενδέχεται να θεωρηθεί ως ένδειξη αδυναμίας και να ενθαρρύνει τις ΗΠΑ για περαιτέρω πιέσεις.

▶ Στοχευμένα αντίποινα: Η Ε.Ε. θα μπορούσε να εφαρμόσει στοχευμένα μέτρα, παρόμοια με εκείνα που έλαβε ως απάντηση στους προηγούμενους δασμούς στον χάλυβα και στο αλουμίνιο, στοχεύοντας προϊόντα από Πολιτείες ή εταιρείες που συνδέονται στενά με την κυβέρνηση Τραμπ. Ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος αυτά τα μέτρα να θεωρηθούν ανεπαρκή, οδηγώντας σε περαιτέρω κλιμάκωση από τις ΗΠΑ.

▶ Αναλογικά και κλιμακούμενα αντίποινα: Η Ε.Ε. θα μπορούσε να επιβάλει αναλογικά και κλιμακούμενα αντίποινα σε ευρύτερο φάσμα αμερικανικών εισαγωγών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών, ενεργοποιώντας παράλληλα το «εργαλείο κατά του εμπορικού καταναγκασμού» για την αντιμετώπιση εξωτερικών οικονομικών πιέσεων. Αυτή η στρατηγική θα είχε υψηλό άμεσο κόστος, αλλά θα μπορούσε να εφαρμοστεί σταδιακά για να δοθεί χρόνος στις επιχειρήσεις να προσαρμοστούν.

Διαδικασία

Η διαδικασία για την έγκριση και την εφαρμογή των αντιποίνων περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

▶ Σύγκληση Συμβουλίου υπουργών Εμπορίου: Οι υπουργοί Εμπορίου των κρατών-μελών της Ε.Ε. συναντώνται για να συζητήσουν και να εγκρίνουν τα προτεινόμενα αντίμετρα. Μετά τη συζήτηση, οι υπουργοί θα ψηφίσουν για την έγκριση των μέτρων. Αν εγκριθούν, τα μέτρα θα τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα.

Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα του Reuters, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. προγραμμα-

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν

τίζουν να ψηφίσουν στις 9 Απριλίου για την εφαρμογή των αντιμέτρων με βάση την πρόταση που αναμένεται να υποβάλει η Κομισιόν. Οι προτεινόμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση ενέργειες θα εγκριθούν εκτός εάν υπάρξει αντίθεση από ειδική πλειοψηφία, δηλαδή τουλάχιστον 15 κράτη-μέλη που αντιπροσωπεύουν το 65% του πληθυσμού της Ε.Ε.

Στην Ε.Ε., οι αποφάσεις για εμπορικά θέματα λαμβάνονται συνήθως μέσω της διαδικασίας της ειδικής πλειοψηφίας στο Συμβούλιο της Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι για την έγκριση ή για την απόρριψη μιας πρότασης απαιτείται ειδική πλειοψηφία: Τουλάχιστον 55% των κρατών-μελών (δηλαδή 15 από τα 27) που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 65% του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.

Στην προκειμένη περίπτωση, η πρόταση της Κομισιόν για αντίμετρα θα εγκριθεί εκτός αν μια ειδική πλειοψηφία των κρατών-μελών ψηφίσει κατά της πρότασης. Παράλληλα, η Ε.Ε. θα διασφαλίζει ότι όλα τα αντίμετρα είναι σύμφωνα με τους κανόνες του ΠΟΕ, προκειμένου να αποφευχθούν νομικές προκλήσεις.

Ωστόσο, η ενόπλη της Ε.Ε. απέναντι στις ΗΠΑ δεν είναι δεδομένη. Υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις απόψεις των κρατών-μελών σχετικά με την προσέγγιση που πρέπει να ακολουθηθεί.

Χώρες με ισχυρούς εμπορικούς δεσμούς με τις ΗΠΑ, όπως η Γερμανία και η Ιρλανδία, λόγω των στενών εμπορικών σχέσεων με τις ΗΠΑ,

ενδέχεται να προτιμούν μια πιο μετριοπαθή προσέγγιση και να υποστηρίζουν την επέκταση των διαπραγματεύσεων για την αποφυγή κλιμάκωσης. Αλλα κράτη-μέλη, όπως η Γαλλία, τάσσονται υπέρ μιας πιο αποφασιστικής στάσης, υποστηρίζοντας την άμεση επιβολή σκληρότερων αντιποίνων ως απάντηση στους αμερικανικούς δασμούς.

Υπάρχει επίσης το ενδεχόμενο χώρες όπως η Ουγγαρία του **Βίκτορ Ορμπαν** ή ακόμα και η Ιταλία της **Τζόρτζια Μελόνι** να επιθυμούν να διεξάγουν διμερείς διαπραγματεύσεις με τον Τραμπ. Ετσι, η επίτευξη ομοφωνίας είναι κρίσιμη για την αποτελεσματικότητα και την ενότητα της ευρωπαϊκής αντίδρασης.

Τα επόμενα βήματα

Η Ε.Ε. συνεχίζει να προετοιμάζει τα αντίμετρα, ενώ παράλληλα παραμένει ανοιχτή σε διαπραγματεύσεις με τις ΗΠΑ για την εξεύρεση μιας λύσης αμοιβαία αποδεκτής. Η Κομισιόν έχει τονίσει ότι η προτίμησή της είναι η επίλυση των διαφορών μέσω διαλόγου, αλλά ότι θα προχωρήσει με τα αντίμετρα αν οι διαπραγματεύσεις δεν αποφέρουν αποτελέσματα.

Το μεγάλο στοίχημα για την Ε.Ε. είναι να ισορροπήσει μεταξύ της προστασίας των συμφερόντων της και της αποφυγής μιας εκτεταμένης εμπορικής σύγκρουσης, διατηρώντας την ενότητα μεταξύ των κρατών-μελών και τηρώντας τις διεθνείς εμπορικές υποχρεώσεις της.